

olarak tespit edilmediği hallerde Yasa'nın 41 (3). maddesinde düzenlendiği şekilde "...
tekliflerin verilmesi için konulan süre ihale duyurusunun yerel iki gazetede yayınlandığı gün"
başlaması gerekmektedir.

Keza, yasa koyucu tarafından, Yasa'nın İhale Duyurusu başlıklı 41. Maddesinin ele alındığı,
aşağıda ilgili bir kısmı sunulan KKTC Cumhuriyet Meclisi Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan
Komitesinin 01.03.2016 günkü Toplantı Tutanağından da ihale süresinin başlangıç tarihinin
ihale duyurusunun gazetede ilan edilmesinden itibaren başlamasının murat edildiği açıkça
anlaşılmaktadır.

"...

*ASIM ÖZER - Zaten ilan ettiğinde kendini en az üç hafta açıktır ve gazete ilanından
başlayarak der. Yani üç hafta geçer orda. Bu 35 da beş hafta.*

*HASAN TAÇOY – 60 gün takvim yılıdır yani iş günüdür. Yedi haftada 14 gün sadece
Cumartesi, Pazar başka tatil yoksa.*

BAŞKAN – Evet, nasıl yapalım bunu Hasan?

HASAN TAÇOY – Yani ben bilmediğim için kendime soru işareti koydum.

BAŞKAN – Uzun mu bu süre? Soruyorum uzun mu bu süre.

*ASIM ÖZER – Sunulma süresi en az 35 gün. Yani gazeteye ilan ettin en az 35
işgünü.*

..."

Yukarıdaki tespitler ve ihale kapanış tarihinin 22.01.2025 olduğu da dikkate alındığı zaman
05.12.2024 – 22.01.2025 tarihleri arasında, Yasa'nın 48.(1). Maddesine göre ihale
tekliflerinin sunulma süresi en az 35 (otuz beş) iş günü olması gerekirken, 33 (otuz üç) iş
günü olarak ilan edilmiştir.

Yasanın 84.(1)(A) maddesi ise aşağıdaki gibidir:

<p><i>"İhalenin ve/veya Sözleşmenin Geçersiz Sayılması</i></p>	<p><i>84. (1) Bir kamu ihalesi bu Yasa uyarınca aşağıdaki hallerde geçersiz sayılır:</i></p> <p><i>(A) İhale makamlarının veya komisyonlarının, ihale duyurusunu bu Yasa hükümlerine göre yapmaması veya eksik yapması halinde;"</i></p>
--	--

Kurul, bu tespitler doğrultusunda mezkûr ihaleye ait duyurunun Yasa hükümlerine göre
yapılmadığına, **başvuru sahibinin altıncı iddiasında haklı olduğuna**, ihale duyurusunun
20/2016 sayılı Yasa'nın 48 (1). maddesine aykırılığı olmasından ötürü Yasa'nın 84 (1) (A)
maddesi tahtında ihale sürecinin geçersiz kılınmasına karar vermiştir.

KARAR: 10-07/2025 sayılı dosya için Merkezi İhale Komisyonu tarafından fiziksel ek olarak gönderilen belgeleri değerlendiren Kurul;

1. *Gülenay İnşaat Ltd'in "İhale Katılım Beyannamesi"*ndeki "*Yasal Adres*" bölümündeki yazım şekli ile "*Adres Onay Belgesi*"ndeki yazım şeklinin aynı yeri işaret ettiği tespit edildiğinden Kurul, **başvuru sahibinin birinci iddiasında haksız olduğuna,**
2. Kurul, *Gülenay İnşaat Ltd.in* 389/2024 sayılı "*KKTC Merkez Bankası Hizmet Binası Yapımı*" ihalesine iş ortaklığı veya konsorsiyum olarak katılmadığı tespit edildiğinden, *Gülenay İnşaat Ltd.in* itirazda bahsi geçen iş ortaklığı veya konsorsiyum beyannamesini sunmasına gerek olmadığına ve **başvuru sahibinin ikinci iddiasında haksız olduğuna,**
3. *Korman Construction Ltd'in "İhale Katılım Beyannamesi"*ndeki "*Yasal Adres*" bölümündeki yazım şekli ile "*Adres Onay Belgesi*"ndeki yazım şeklinin aynı yeri işaret ettiği tespit edildiğinden Kurul, **başvuru sahibinin üçüncü iddiasında haksız olduğuna,**
4. *Korman Construction Ltd'in "Geçici Teminat Mektubu"*nu 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'na uygun sunmadığına ve/veya söz konusu mektubun ihale dokümanlarında istenildiği şekilde sunulmadığına, **başvuru sahibinin dördüncü iddiasında haklı olduğuna ve Korman Construction Ltd'nin teklifinin Yasa'nın 72(5) maddesi tahtında geçersiz olduğundan değerlendirme dışı bırakılmasına,**
5. Başvuru sahibinin **beşinci iddiasının** Yasa'nın 79'uncu maddesine uygun bir itiraz olmaması ve/veya yersiz bir itiraz olması sebebi ile **20/2016 sayılı Yasa'nın 83 (3) (A) maddesi tahtında reddedilmesine,**
6. **Başvuru sahibinin altıncı iddiasında haklı olduğuna,** ihale duyurusunun 20/2016 sayılı Yasa'nın 48 (1) maddesine aykırı olmasından ötürü KKTC Merkez Bankası'nın 389/2024 sayılı "*KKTC Merkez Bankası Hizmet Binası Yapımı*" ihalesinin Yasa'nın 84 (1) (A) maddesi tahtında ihale sürecinin geçersiz kılınmasına,
7. Başvuru sahibinin itiraz ücreti olarak KKTC Merkez Bankasına sunmuş olduğu 12.02.2025 tarih ve 36918 sayılı Creditwest Bank Ltd.'e ait 4.414.440,47.-TL (DÖRT MİLYON DÖRT YÜZ ON DÖRT BİN DÖRTYÜZ KIRK TÜRK LİRASI KIRK YEDİ KURUŞ) tutarındaki teminat mektubunun KKTC Merkez Bankası tarafından başvuru sahibine iade edilmesine,
8. Merkezi İhale Komisyonu tarafından ihale sürecinin geçersiz kılındığının tüm ihale katılımcılarına bildirilmesine,

9. Yasa'nın 83(4) maddesi gereği bu karar doğrultusunda yapılan uygulamalar ile ilgili Merkezi İhale Komisyonu tarafından bir rapor hazırlanarak **21.03.2025** tarihine kadar Kurul'a sunmasına,
10. Kararın, Merkezi İhale Komisyonu'na, Merkezi İhale Komisyonu Üyelerine, KKTC Merkez Bankası'na, Tosunoğlu İnşaat Şti. Ltd'e ve Gerçek İnşaat ve Müteahhitlik Şti Ltd'e bildirilmesine,

kararın bildirilmesinden itibaren 75 gün içerisinde Yüksek İdare Mahkemesi'nde dava yolu açık olmak üzere **OYBİRLİĞİ** ile karar vermiştir.

Av. Şifa KIRMIZIGİL
(Kararın 6'ncı maddesine
Farklı Gerekçe)
Üye/Tarih:

Kubilay SEPETCİOĞLU
(Kararın 6'ncı maddesine
Farklı Gerekçe)
Üye /Tarih:

Dr. Tahir YEŞİLADA
Üye/Tarih:

Prof. Dr. Tülen SANER
Üye/Tarih:

Mustafa ÜSTÜNEL
Başkan/Tarih:

28/2025 SAYILI KARARIN 6'NCI MADDESİNE FARKLI GEREKÇE

Başyuru sahibinin altıncı iddiası; “389/2024 sayılı “KKTC Merkez Bankası Hizmet Binası Yapım Projesi” ihalesinin açık usulde bir ihale olduğunu ve Kamu İhale Yasası’nın 48’inci maddesinde belirtilen “Açık Usulde Süreler”e uyulmadığı” ile ilgilidir.

20/2016 Sayılı Kamu İhale Yasası’nın “Açık Usulde Süreler” yan başlıklı 48. Maddesinin (1). Fıkrası aşağıdaki gibidir:

“Konusu mal ve hizmet alımı olan kamu ihalelerinde ihalenin tahmini değeri KDV hariç 200,000.-TL (İki Yüz Bin Türk Lirası)’nı aştığı hallerde ve konusu yapım işi olan kamu ihalelerinde ihalenin tahmini değeri KDV hariç 600,000.-TL (Altı Yüz Bin Türk Lirası)’nı aştığı hallerde ihale tekliflerinin sunulma süresi, bu Yasanın 41’nci maddesi uyarınca yapılan ihale duyurusunun yerel iki gazetede veya internet sitesinde yayınlanmak üzere gönderilmesinden itibaren en az 35 (otuz beş) iş günüdür.”

Mezkûr Yasanın “İhale Duyurusu” yan başlıklı 41. Maddesi ise;

- “(1) İhale makamları açık, kısıtlı, pazarlık veya rekabetçi diyalog usulü uyarınca ihale düzenlemek veya çerçeve anlaşması yapmak istediklerini bir ihale duyurusuyla bildirirler.*
- (2) İhale duyuruları veya bu Yasanın 37’nci maddesi uyarınca belirtilmiş olan formlar, eş zamanlı olarak hem ihale makamının internet sitesinde hem de yerel iki gazetede 1 (bir) gün süre ile yayınlanmak üzere gönderilir.*
- (3) İhale duyurusu internette ve yerel iki gazetede yayınlanmak üzere eş zamanlı olarak gönderilmemişse, tekliflerin verilmesi için konulan süre ihale duyurusunun yerel iki gazetede yayımlandığı gün başlar.*
- (4) Yukarıdaki (1)’inci fıkradaki duyuru ve (2)’nci fıkradaki yayınlama işlerini, bu Yasanın 4’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasının (A), (B) ve (C) bendlerinde yer alan ihale makamları için Merkezi İhale Komisyonu yapar.”* şeklindedir.

Yukarıda alıntısı verilen yasal mevzuat incelendiği zaman; 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası Md. 48’e göre bu Yasa’nın 41’inci maddesi uyarınca yapılan ihale duyurusunun yerel iki gazetede veya internet sitesinde yayımlanmak üzere gönderilmesinden itibaren 35 iş günü olduğu, 41’inci maddeye baktığımız zaman ise ihale duyurularının eş zamanlı olarak hem ihale makamının internet sitesinde hem de yerel iki gazetede 1 gün süre ile yayımlanmak üzere gönderilmesi gerektiği; eş zamanlı olarak gönderilmemişse, tekliflerin verilmesi için konulan sürenin ihale duyurusunun yerel iki gazetede yayımlandığı gün başlayacağı açıkça düzenlenmiştir.

Dolayısı ile Kurul’un söz konusu iddiayı değerlendirebilmek için, mezkûr ihaleye ait ihale duyurusunun;

- Yerel, iki gazetede ve internet sitesinde yayınlanmak üzere gönderildiği tarihi,

- İnternet sitesinde ve yerel iki gazetede yayımlanmak üzere eş zamanlı olarak gönderilip gönderilmediğini,
- Eş zamanlı olarak gönderilmemişse de yerel iki gazetede yayımlandığı tarihi tespit etmesi gerekmektedir.

Yasal mevzuat uyarınca söz konusu tespitleri yapabilmek amacı ile dosya muhteviyatını inceleyen Kurul;

- Söz konusu duyurunun MİK başkanlığı tarafından Kıbrıs Gazetesi ve Halkın Sesi Gazetesine ve Merkezi İhale Komisyonu'nun internet adresinde yayımlanmak üzere 04.12.2024 tarihinde e mail yolu gönderildiğini,
- MİK'in internet adresinde 04.12.2024 tarihinde yayımlandığını,
- İnternet adresinde ve yerel iki gazetede yayımlanmak üzere eş zamanlı olarak gönderildiğini,
- Söz konusu duyurunun eş zamanlı olarak gönderilmesi nedeniyle tekliflerin verilmesi için konulan sürenin Merkezi İhale Komisyonu'nun internet adresinde yayımlandığı ve yayımlanmak üzere yerel iki gazeteğe gönderildiği gün olan 04.12.2024 tarihinde başladığını tespit etmiştir.

Yukarıdaki tespitler ve ihale kapanış tarihinin 22.01.2025 olduğu da dikkate alındığı zaman Yasa'nın 48.(1) Maddesine göre ihale tekliflerinin sunulması için en az 35 (otuz beş) gün olması gereken süre yasal mevzuata aykırı olarak (04.12.2024 – 8.01.2025 tarihleri arasında) 34 (otuz dört) işgünü olarak ilan edilmiştir.

Yasanın 84.(1)(A) maddesi ise aşağıdaki gibidir:

“İhalenin ve/veya Sözleşmenin Geçersiz Sayılması 84. (1) Bir kamu ihalesi bu Yasa uyarınca aşağıdaki hallerde geçersiz sayılır:

(A) İhale makamlarının veya komisyonlarının, ihale duyurusunu bu Yasa hükümlerine göre yapmaması veya eksik yapması halinde;”

Bu tespitler doğrultusunda mezkûr ihaleye ait duyurunun Yasa hükümlerine göre yapılmadığına, **başvuru sahibinin altıncı iddiasında haklı olduğuna**, ihale duyurusunun 20/2016 sayılı Yasa'nın 48 (1) maddesine aykırı olmasından ötürü KKTC Merkez Bankası'nın 389/2024 sayılı “KKTC Merkez Bankası Hizmet Binası Yapımı” ihalesi ihale sürecinin Yasa'nın 84 (1) (A) maddesi tahtında geçersiz kılınmasına karar veririz.

Av. Şifa KIRMIZIGİL
Üye/Tarih:

Kubilay SEPETCİOĞLU
Üye /Tarih:

AKTİF	KTC MERKEZ BANKASI 15.02.2025 TARİHLİ VAZİYET					PASİF	KTC MERKEZ BANKASI 15.02.2025 TARİHLİ VAZİYET				
	Türk Lirası Hesaplar Tutarı TL	Yabancı Para Hesaplar tutarı TL	Türk Lirası Hesaplar Toplamı TL	Yabancı Para Hesaplar Toplamı TL	Genel Toplam TL		Türk Lirası Hesaplar Tutarı TL	Yabancı Para Hesaplar tutarı TL	Türk Lirası Hesaplar Toplamı TL	Yabancı Para Hesaplar Toplamı TL	Genel Toplam TL
1 DÖNER DEĞERLER					140.910.808.755	1 ÖZKAYNAKLAR					3.558.258.729
ALTIN			0	75.578.388		SERMAYE			20.000.000		
KASA			805.967	3.858.508.503		İHTİYATLAR			2.259.478.910		
MENKUL DEĞERLER CÜZDANI			794.790.412	45.555.842.434		KARŞILIKLAR			1.278.779.819		
BANKALAR NEZİNDEKİ MEVDUAT			59.274.155.419	31.346.551.901		2 YABANCI KAYNAKLAR					136.931.165.630
HARİÇTEKİ MUHABİRLER			0	4.575.731		MEVDUAT			6.272.157.855	13.901.108.002	
			3.059.777.559	0	3.059.777.559	a) Kamu Mevduatı	679.978.643	806.703.358			
2 KREDİLER						b) Bankalar Mevduatı	5.582.945.096	13.015.341.439			
AVANS HESAPLARI						c) Bloke Paralar	0	35.951.120			
a- Hazineye kısa vadeli avans	3.059.777.559					d) Şahıs Mevduatı	9.232.589	43.112.986			
b- Tic.Bank.Ara.Av.Get.snt.		0				e) Diğer Mevduat	1.527				
3 PARA POLİTİKASI İŞLEMLERİNDEKİ ALACAKLAR			0	0	0	YASAL KARŞILIK		5.340.068.676	16.516.452.099		
a- Para Piyasası İşlemleri	0	0				FONLAR		325.568.465	121.105.895		
b- Apık Piyasa İşlemleri		0				a) Merkez Bankası fonları	4.795				
4 DURAN DEĞERLER					16.370.318	b) Hazineye ait fonlar	7.773.356	415.503			
GAYRİMENKULLER			1.577.090			c) Diğer Fonlar	317.790.314	120.690.393			
(-) Amortismanlar			-685.444			PARA POLİTİKASI İŞLEMLERİNDEKİ BORÇLAR			49.248.493.839	45.206.209.999	
DEMİRBAŞ VE GAYRİMADDİ HAKLAR			34.929.688			a) Merkez Bankası Senetleri	0	28.999.672.050			
(-) Amortismanlar			-19.451.016			b) Para Piyasası İşlemleri	49.248.493.839	16.206.537.849			
5 TAKİPTEKİ ALACAKLAR (NET)						c) Apık Piyasa İşlemleri	0	0			
Takipteki Alacaklar	12.511.964					3 MUVAKKAT BORÇLAR			3.698.419	0	3.698.419
Takipteki Alacaklar Karşılığı (-)	-12.511.964					4 DIĞER PASİFLER			9.527.836.172	1.724.844.592	11.252.680.764
6 MUVAKKAT ALACAKLAR			20.312.425		20.312.425						
7 DIĞER AKTİFLER			7.347.059.456	391.475.028	7.738.534.484						
TOPLAM			70.513.271.557	81.232.531.985	151.745.803.542				74.276.082.156	77.469.721.387	151.745.803.542

Sayı : 177

K.K.T.C. MERKEZ BANKASI İDARE MERKEZİ'NDEN DUYURU
DUYURU NO: 2025/35

38/97 Sayılı Para ve Kambiyo Yasası'nın 10. Maddesi'nin (1) fıkrası gereğince
20/02/2025 tarihinde resmi işlemlerde esas alınacak kurlar
aşağıdaki şekilde tespit ve ilan olunur.

RESMİ KURLAR	DÖVİZ		EFEKTİF	
	DÖVİZ CİNSİ	ALİŞ	SATIŞ	ALİŞ
1 AMERİKAN DOLARI	36.22670	36.29200	36.20140	36.34640
1 AVUSTRALYA DOLARI	22.97880	23.12860	22.87310	23.26740
1 DANİMARKA KRONU	5.06140	5.08630	5.05790	5.09800
1 EURO	37.81200	37.88010	37.78550	37.93690
1 İNGİLİZ STERLİNİ	45.58520	45.82290	45.55330	45.89160
1 İSVİÇRE FRANGI	39.98190	40.23860	39.92200	40.29900
1 İSVEÇ KRONU	3.36460	3.39950	3.36230	3.40730
1 KANADA DOLARI	25.48450	25.59940	25.39020	25.69670
1 KUVEYT DİNARI	116.66080	118.18730	114.91090	119.96010
1 NORVEÇ KRONU	3.24400	3.26580	3.24180	3.27340
1 SUUDİ ARABİSTAN RİYALİ	9.65940	9.67680	9.58700	9.74940
100 JAPON YENİ	23.82110	23.97880	23.73290	24.06990

ÇAPRAZ KURLAR

1 AMERİKAN DOLARI	=	1.5728	AVUSTRALYA DOLARI
1 AMERİKAN DOLARI	=	7.1463	DANİMARKA KRONU
1 AMERİKAN DOLARI	=	10.7200	İSVEÇ KRONU
1 AMERİKAN DOLARI	=	0.9040	İSVİÇRE FRANGI
1 AMERİKAN DOLARI	=	151.7100	JAPON YENİ
1 AMERİKAN DOLARI	=	1.4196	KANADA DOLARI
1 AMERİKAN DOLARI	=	11.1400	NORVEÇ KRONU
1 AMERİKAN DOLARI	=	3.7504	SUUDİ ARABİSTAN RİYALİ
1 KUVEYT DİNARI	=	3.2384	AMERİKAN DOLARI
1 İNGİLİZ STERLİNİ	=	1.2605	AMERİKAN DOLARI
1 EURO	=	1.0438	AMERİKAN DOLARI

Sayı : 178

K.K.T.C. MERKEZ BANKASI İDARE MERKEZİ'NDEN DUYURU
DUYURU NO: 2025/36

38/97 Sayılı Para ve Kambiyo Yasası'nın 10. Maddesi'nin (1) fıkrası gereğince
21/02/2025 tarihinde resmi işlemlerde esas alınacak kurlar
aşağıdaki şekilde tespit ve ilan olunur.

RESMİ KURLAR		DÖVİZ		EFEKTİF	
DÖVİZ CİNSİ		ALİŞ	SATIŞ	ALİŞ	SATIŞ
1	AMERİKAN DOLARI	36.24720	36.31250	36.22180	36.36700
1	AVUSTRALYA DOLARI	23.04030	23.19050	22.93430	23.32970
1	DANİMARKA KRONU	5.06300	5.08790	5.05950	5.09960
1	EURO	37.82180	37.89000	37.79540	37.94680
1	İNGİLİZ STERLİNİ	45.61490	45.85270	45.58290	45.92140
1	İSVİÇRE FRANGI	40.07910	40.33650	40.01900	40.39700
1	İSVEÇ KRONU	3.37390	3.40880	3.37150	3.41660
1	KANADA DOLARI	25.46120	25.57600	25.36700	25.67320
1	KUVEYT DİNARI	116.73170	118.25910	114.98070	120.03300
1	NORVEÇ KRONU	3.25580	3.27770	3.25350	3.28520
1	SUUDİ ARABİSTAN RİYALİ	9.66500	9.68240	9.59250	9.75500
100	JAPON YENİ	24.07530	24.23470	23.98620	24.32680

ÇAPRAZ KURLAR

1 AMERİKAN DOLARI	=	1.5695	AVUSTRALYA DOLARI
1 AMERİKAN DOLARI	=	7.1481	DANİMARKA KRONU
1 AMERİKAN DOLARI	=	10.7000	İSVEÇ KRONU
1 AMERİKAN DOLARI	=	0.9023	İSVİÇRE FRANGI
1 AMERİKAN DOLARI	=	150.2000	JAPON YENİ
1 AMERİKAN DOLARI	=	1.4217	KANADA DOLARI
1 AMERİKAN DOLARI	=	11.1100	NORVEÇ KRONU
1 AMERİKAN DOLARI	=	3.7504	SUUDİ ARABİSTAN RİYALİ
1 KUVEYT DİNARI	=	3.2386	AMERİKAN DOLARI
1 İNGİLİZ STERLİNİ	=	1.2606	AMERİKAN DOLARI
1 EURO	=	1.0434	AMERİKAN DOLARI

Sayı : 179

K.K.T.C. MERKEZ BANKASI İDARE MERKEZİ'NDEN DUYURU
DUYURU NO: 2025/37

38/97 Sayılı Para ve Kambiyo Yasası'nın 10. Maddesi'nin (1) fıkrası gereğince
22/02/2025 - 24/02/2025 tarihleri arasında (her iki tarih dahil) resmi
işlemlerde esas alınacak kurlar
aşağıdaki şekilde tespit ve ilan olunur.

RESMİ KURLAR		DÖVİZ		EFEKTİF	
DÖVİZ CİNSİ		ALİŞ	SATIŞ	ALİŞ	SATIŞ
1	AMERİKAN DOLARI	36.30600	36.37140	36.28060	36.42600
1	AVUSTRALYA DOLARI	23.13290	23.28380	23.02650	23.42350
1	DANİMARKA KRONU	5.09210	5.11720	5.08860	5.12890
1	EURO	38.03810	38.10670	38.01150	38.16380
1	İNGİLİZ STERLİNİ	45.86830	46.10740	45.83620	46.17660
1	İSVİÇRE FRANGI	40.30650	40.56530	40.24600	40.62610
1	İSVEÇ KRONU	3.39610	3.43130	3.39380	3.43920
1	KANADA DOLARI	25.54720	25.66240	25.45260	25.75990
1	KUVEYT DİNARI	116.96730	118.49780	115.21280	120.27530
1	NORVEÇ KRONU	3.25950	3.28140	3.25720	3.28900
1	SUUDİ ARABİSTAN RİYALİ	9.68130	9.69880	9.60870	9.77150
100	JAPON YENİ	24.07590	24.23530	23.98680	24.32740

ÇAPRAZ KURLAR

1 AMERİKAN DOLARI	=	1.5658	AVUSTRALYA DOLARI
1 AMERİKAN DOLARI	=	7.1188	DANİMARKA KRONU
1 AMERİKAN DOLARI	=	10.6400	İSVEÇ KRONU
1 AMERİKAN DOLARI	=	0.8987	İSVİÇRE FRANGI
1 AMERİKAN DOLARI	=	150.4400	JAPON YENİ
1 AMERİKAN DOLARI	=	1.4192	KANADA DOLARI
1 AMERİKAN DOLARI	=	11.1100	NORVEÇ KRONU
1 AMERİKAN DOLARI	=	3.7501	SUUDİ ARABİSTAN RİYALİ
1 KUVEYT DİNARI	=	3.2399	AMERİKAN DOLARI
1 İNGİLİZ STERLİNİ	=	1.2655	AMERİKAN DOLARI
1 EURO	=	1.0477	AMERİKAN DOLARI

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ RESMÎ GAZETE

Sayı : 42

EK VI

24 Şubat, 2025

Sayı : 7

YASA TASARI VE ÖNERİLERİ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Başkanı, Yeniden Doğuş Partisi Gazimağusa Milletvekili Sayın Erhan Arıklı'nın sunmuş olduğu, Seçim ve Halkoylaması (Değişiklik) Yasa Önerisini (Y.Ö.No:75/4/2025) Cumhuriyet Meclisi İçtüzüğü'nün 85'inci maddesi gereğince Resmi Gazete'de yayımlamak suretiyle halkın bilgisine sunar, gerçek ve tüzel kişilerin, doğrudan doğruya Yasa Önerisinin içeriği ile ilgili olmak koşuluyla, görüş ve önerilerini, Önerinin Resmi Gazete'de yayımlanmasını izleyen yirmi gün içinde Meclis Başkanlığına yazılı olarak sunabileceklerini duyurur.

SEÇİM VE HALKOYLAMASI (DEĞİŞİKLİK) YASA ÖNERİSİ GENEL GEREKÇESİ

Anayasamızın 5'inci Maddesi hükümünün öngördüğü erkler ayrılığı esasına ve parlamenter yapıya dayalı hükümet sisteminde yürütme yetkisi ve görevi, "Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından, Anayasaya ve yasalara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir" kuralına bağlanmıştır. Cumhurbaşkanı Devletin başıdır ve bu sıfatla Devleti ve toplumun birliğini ve bütünlüğünü ifade eder; Anayasanın uygulanmasını Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını gözetir.

Cumhurbaşkanı, otuz beş yaşını doldurmuş, yüksek öğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliğine sahip Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşları arasından, "halk" tarafından seçilir. Cumhurbaşkanının, Devletin başı olması sıfatıyla aynı zamanda yürütmenin de başıdır. Anayasaya göre, Cumhurbaşkanı, gerekli gördüğü hallerde Bakanlar Kuruluna Başkanlık eder veya Bakanlar Kurulunu başkanlığı altında toplantıya çağırır.

Bakanlar Kurulunun, bazı durumlarda, toplanarak Anayasada belirlenen kimi kararları alabilmesi Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanmasına bağlıdır. (Olağanüstü hallerde alınan kararlar gibi). Cumhurbaşkanı açısından temel özellik, bu faaliyetler sırasında yürütmenin "sorumsuz" başkanı olması, Meclise karşı siyasal sorumluluğunun bulunmamasıdır. Bu uygulama erkler ayrılığı esasına ve parlamenter sisteme de uygun düşmektedir.

Parlamenter sistemde Cumhurbaşkanının yansızlığı asıldır. Cumhurbaşkanının sorumsuzluğu yansızlığının gereğidir. Yansızlık, Cumhurbaşkanının, sadece davranışlarında yansız olmasını değil, aynı zamanda, toplumda, Cumhurbaşkanının yansız olduğu ve yansız davranacağı konusunda yaygın bir kanının bulunmasını da gerekli kılar. Cumhurbaşkanının yansızlığı Anayasamızda 101'inci maddesinde şu şekilde düzenlenmiştir. "Cumhurbaşkanı partili ise, partisinin kararları ile bağlı değildir, bağımsız hareket eder. Cumhurbaşkanlığı ile parti başkanlığı aynı kişide birleşemez." Bu hükme binaen Cumhurbaşkanı göreve başlarken etmiş olduğu yemininde de "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini yüceltmek ve üzerime aldığım görevi tarafsızlıkla yerine getirmek için bütün gücümle çalışacağıma; namusum ve şerefim üzerine and içerim." ifadeleri yer almaktadır.

Tüm bu hususlar Cumhurbaşkanlığı görevinin Cumhurbaşkanının yansızlığı, sorumsuzluğu ve güçler arasında temel ilkelerinin Anayasada belirlenmiş olduğu göstergesidir. Cumhurbaşkanının yasama, yürütme ve yargı görevleri yanında, en önemli görevlerden bir tanesi de Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını gözetmektir.

Anayasamızın 68'inci maddesi seçme ve seçilme ile ilgili kuralların, seçimler ve halk oylamalarının serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm ilkelerine uygun olarak yapılmasını öngörmekte ve bu kuralların yasa ile düzenlenmesi şartını getirmektedir.

Seçim ve Halkoylaması Yasası, Anayasanın bu hüküm gereği Cumhurbaşkanlığı, Milletvekilliği, Belediye Başkanlığı, Belediye Meclis üyeliği, muhtarlık, köy ihtiyar heyeti üyeliği, seçimleri ile halkoylamasında uyulacak ilkeleri belirlemektedir.

Seçim ve Halkoylaması Yasası Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde aday olabilmek için genellikle milletvekili seçilme yeterliliğine benzeyen şartlar öngörülmektedir. Bu şartlar arasında yurttaşlık, yaş, ikamet, oy kullanma hakkına sahip olmak sayılabilir.

Yukarıda belirtilen nitelikler yanında Cumhurbaşkanının sözüne güvenilir, dürüst bir kişi olması önceliktir. Bunun yanı sıra bilginin hayata aktarılmış hali olan tecrübe, Cumhurbaşkanı için ikinci önemli özellik olarak öne çıkmalıdır. İstikrarlılık ve tutarlılık da önemli bir unsurdur. Cumhurbaşkanının karizmatik bir lider özelliği taşıması, güçlü bir hitabet yeteneğine sahip olması ve bir ideoloji benimsemesi de gereklilik arz eden hususlardır.

Bu nedenle yukarıda bahsedilen Anayasal hükümleri yerine getirecek ve öngörülen nitelik ve özellikleri taşıyan kişilerin Cumhurbaşkanlığına aday olması gerekmektedir. Bu çalışmada, kişilerin aday olabilmesine ilişkin halk desteğinin teminatı olan imza ile başvuru düzenlenmesi öngörülmüştür.

Bu amaçla hazırlanan bu Yasa Önerisi ile Cumhurbaşkanı aday olacak kişilerin gerek bir Siyasal Parti aday olması gerekse bağımsız aday olabilmesi Yasada öngörülen nitelik ve başvuru koşullarına ek olarak en az 1500 (bin beş yüz) yurttaşın isim ve soy ismi, kimlik kartı numarası, oturma adresi ve imzası bulunan ve noter tarafından onaylanan aday talep belgesini Yüksek Seçim Kuruluna başvurusu ile birlikte iletmesi şartı getirilmiştir. Böyle bir düzenleme ile halktan talep gelmeden, herhangi bir kişinin Cumhurbaşkanlığına aday olması engellenmiş olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

- Madde 1. Önerinin kısa ismi düzenlenmiştir.
- Madde 2. Önerinin 2'nci maddesi ile mevcut 58'inci maddeye bir Siyasal Parti aday olması veya herhangi bir siyasal partiden Cumhurbaşkanlığına aday olmayacak kişilerin, halktan talep almasına yönelik düzenleme getirilerek, yasada öngörülen nitelik ve başvuru koşullarına ek olarak, en az 1500 (bin beş yüz) yurttaşın isim ve soy ismi, kimlik kartı numarası, oturma adresi ve imzası bulunan ve noter tarafından onaylanan aday talep belgesini Yüksek Seçim Kuruluna, başvurusu ile birlikte iletmesi şartı öngörülmüştür.
- Madde 3. Önerinin 3'üncü maddesi ile Yasanın yürürlüğe girişi düzenlenmiştir.

SEÇİM VE HALKOYLAMASI (DEĞİŞİKLİK) YASA ÖNERİSİ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim

5/1976

29/1977

1/1980

4/1980

12/1981

17/1985

19/1985

15/1986

16/1986

60/1988

17/1990

33/1990

52/1991

78/1991

46/1993

58/1993

59/1993

2/1994

12/1994

12/1998

48/1998

14/2002

24/2010

33/2016

59/2017

1. Bu Yasa, Seçim ve Halkoylaması (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan Seçim ve Halkoylaması Yasası ile birlikte okunur.

Esas Yasanın 2. (1)

58'inci

Maddesinin

Değiştirilmesi

Esas Yasa, 58'inci maddesinin (4)'üncü fıkrasının kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (4)'üncü fıkra konmak suretiyle değiştirilir:

“(4) Siyasal partiler, Cumhurbaşkanı, milletvekili, belediye başkanı ve belediye meclisi üyesi aday olarak gösterdikleri adaylardan bu Yasanın adaylık için aradığı koşul ve nitelikleri haiz olduklarını belirten ve partiden aday olarak gösterilmeyi kabul ettiklerini ve başka partiden aday gösterilmeyi kabul etmediklerini gösteren bir beyan alırlar ve bu beyanları aday listelerine eklerler.

Ayrıca bu beyanla birlikte Siyasal Partiler, partiden aday olarak göstermeyi kabul ettiklerini Cumhurbaşkanı aday için aşağıda öngörülen bentlerde belirtilen belgeler yanında, en az 1500 (bin beş yüz) yurttaşın isim ve soy ismi, kimlik kartı numarası, oturma adresi ve imzası bulunan ve noter tarafından onaylanan aday talep belgesini başvurusuna ekleyerek Yüksek Seçim Kuruluna iletir.

Aday listelerinde gösterilen adayların doğum yerleri, doğum tarihleri ve anne ve baba adı ve soyadları da siyasal partiler tarafından Kurula bildirilir. Aday listelerinde gösterilen adaylar ile ilgili aşağıdaki belgeler de listelere eklenir.

- (A) Polis karakter belgesi.
Siyasal partiler veya adaylar Polis Genel Müdürlüğüne veya ilgili seçim bölgesindeki polis müdürlüklerine müracaatla bu belgeyi alabilirler.
- (B) Cumhurbaşkanlığı adaylığı için en az beş yıl; milletvekili, belediye başkanı ve belediye meclisi üyesi adaylığı için en az üç yıldan beri daimi ikametgâhının Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde olduğuna dair muhtar belgesi.
- (C) Kimlik kartı veya fotokopisi. (Fotokopi sunulması halinde aslı Kurula gösterilir.)
- (Ç) Yurt ödevini yaptığım veya bundan muaf tutulduğumu gösteren belge veya fotokopisi. (Fotokopi sunulması halinde aslı Kurula gösterilir.)

- (2) 7. Esas Yasa, 58'inci maddesinin (6)'ncü fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (6)'ncü fıkra konmak suretiyle değiştirilir:

Bağımsız adayların, muhtar adaylarının ve ihtiyar heyeti üyesi adaylarının adaylık için başvurmaları, ilgili seçim bölgesinin ilçe seçim kuruluna, bu Yasanın adaylık için aradığı koşul ve nitelikleri haiz olduğunu veya olduklarını belirten bir yazı ile yapılır. Bağımsız adaylar bu maddenin (4)'üncü fıkrasının (A), (B), (C) ve (Ç) bentlerinde açıklanan belgeleri, muhtar adayları ve ihtiyar heyeti üyesi adayları ise yine (4)'üncü fıkranın (A), (C) ve (Ç) bentlerinde açıklanan belgelere ilaveten, en az üç yıldan beri daimi ikametgâhının Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde olduğuna dair muhtar belgesini başvurularına eklerler. Kurul başkanlığı başvurmanın alındığına dair bir belge verir, başvurmayı ilan eder ve derhal Yüksek Seçim Kuruluna bildirir.

Bu maddenin (2)'nci fıkrası uyarınca Cumhurbaşkanlığı adaylığı için adayın kendisi bağımsız olarak başvuru yapması halinde, yukarıda (4)'üncü fıkranın (A), (B), (C) ve (Ç) bentlerinde açıklanan belgelerle birlikte, en az 1500 (bin beş yüz) yurttaşın isim ve soy ismi, kimlik kartı numarası, oturma adresi ve imzası bulunan ve noter tarafından onaylanan aday talep belgesini başvurusuna ekleyerek Yüksek Seçim Kuruluna iletir.”